

KÚRIA

Bfv.I.817/2018/6. szám

A Kúria Budapesten, a 2018. év szeptember hó 18. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A szolgálatban kötelességszegés vétsége miatt folyamatban volt büntetőügyben a rendőr százados I. rendű terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa Kb.II.32/2017/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben sem az indítványozó, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa a 2018. február 6. napján kihirdetett és az I. rendű terhelt tekintetében 2018. február 9. napján jogerős Kb.II.32/2017/6. számú ítéletével a rendőr százados I. rendű terheltet bűnösnek mondta ki felbujtóként elkövetett szolgálatban kötelességszegés vétségében [Btk. 438. § (1) bekezdés], ezért százhusz napi tétel, napi tételenként 1.000 forint, összesen 120.000 forint pénzbüntetésre ítélte.

A jogerős határozat ellen az I. rendű terhelt védője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt az 1998. évi XIX. törvény 416. § (1) bekezdés a) pontjára hivatkozva.

Indokai szerint az ítéleti tényállás nem tartalmaz olyan tényt, amely alapján megalapozottan lehetne következtetni a terhelt bűnösségére, azt ugyanis a bíróság nem állapította meg tényként, hogy az I. rendű terhelt rábírta a járőrt az intézkedés mellőzésére, és így a szolgálati kötelességük megszegésére; a

bíróság által megállapított tényállás az ítélet 3. oldalának harmadik bekezdésével véget ér, a harmadik bekezdés utolsó mondata, valamint a következő bekezdés csak a bíróság következtetése.

Megítélése szerint a járőr volt határozatlan, amikor teljes passzivitást mutatott az I. rendű terhelt történt találkozások alkalmával és nem fejezte be az intézkedést.

Megjegyezte továbbá, hogy a kérdéses gépkocsi egyedi azonosítója valóban nem a megszokott helyen, hanem a gépkocsi szélvédője mögé volt felhelyezve.

Ezért azt indítványozta, hogy a Kúria a terheltet a felbujtói minőségben elkövetett szolgálatban kötelességszegés vétsége alól mentse fel.

A Legfőbb Ügyészség a felülvizsgálati indítványt részben kizártnak, részben alaptalannak tartotta.

Álláspontja szerint az időközben hatályba lépett új büntetőeljárási törvény, a 2017. évi XC. törvény (Be.) 650. § (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozattal megállapított tényállás nem támadható, ezért az egyedi azonosító elhelyezésével kapcsolatos - a megállapított tényállástól eltérő - állítás e tilalomba ütközik.

Megítélése szerint - a védő állításával szemben - a tényállás részének kell tekinteni a megtámadott ítélet 3. oldalának negyedik és ötödik bekezdését is, és az ítélet tartalmazza azon jogszabályhelyek megjelölését is, amelyet az ügy felülvizsgálati indítvánnyal nem érintett II. rendű és III. rendű terheltje a szolgálatuk ellátása során megszegett.

Arra utalva, hogy a bíróság által megállapított tényállás maradéktalanul tartalmazza azokat a tényeket, amelyek az I. rendű terhelt bűnösségét a terhére rótt bűncselekményben megalapozzák, azt indítványozta, hogy a Kúria a felülvizsgálati indítványnak ne adjon helyt, és a megtámadott határozatot I. rendű terhelt tekintetében hatályában tartsa fenn.

A Legfőbb Ügyészség indítványára tett észrevételeiben a védő megismételte azon álláspontját, miszerint az ítéletben az a rész, amely szerint „a r. százados cselekvősege arra irányult, hogy a járőrök ne kezdeményezzenek intézkedést a láthatóan egyedi azonosító jelzés nélkül a forgalomban közlekedő jármű miatt”, nem ténymegállapítás, hanem a történetekből a bíróság által levont következtetés.

A jogerős ügydöntő határozat meghozatalára, valamint a felülvizsgálati indítvány előterjesztésére a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény hatálya alatt került sor. 2018. július 1-jén ugyanakkor hatályba lépett a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (Be.).

A Be. 868. § (1) bekezdése alapján a törvény rendelkezéseit - a 868-876. §-ban meghatározott eltérésekkel - a hatálybalépésekor folyamatban lévő büntetőeljárásokban is alkalmazni kell. A felülvizsgálati eljárás tekintetében a törvény ilyen eltérő rendelkezéseket nem tartalmaz, ezért a Kúria az indítványt a 2018. július 1. napján hatályba lépett Be. alapján bírálta el.

Az I. rendű terhelt védője a felülvizsgálati indítványát az 1998. évi XIX. törvény 416. § (1) bekezdés a) pontjára alapította, tehát arra, hogy a terhelt bűnösségének megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével került sor. E felülvizsgálati okot ugyanezzel a szöveggel tartalmazza a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja. Erre figyelemmel a felülvizsgálati indítvány az új törvény szerint is joghatályosnak minősül.

A felülvizsgálati indítvány elbírálására ezért a Kúria a Be. 660. § (1) bekezdése alapján tanácsulást tűzött ki, melyen a megtámadott határozatot a Be. 659. § (5) bekezdésére figyelemmel a felülvizsgálati indítvánnyal érintett terhelt tekintetében és a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján bírálta felül; emellett a 659. § (6) bekezdése alapján vizsgálta a 649. § (2) bekezdésében meghatározott esetleges eljárási szabálysértéseket is, ilyet azonban nem észlelt.

A felülvizsgálati indítvány részben a törvényben kizárt, részben alaptalan.

A felülvizsgálati eljárásban mind az 1998. évi XIX. törvény 423. § (1) bekezdése szerint, mind a Be. 650. § (2) bekezdése szerint a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó, és a felülvizsgálati indítványban ez a tényállás nem támadható. A Be. 659. § (1) bekezdése pedig kifejezetten kimondja, hogy a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó.

Ezért - amint arra a Legfőbb Ügyészség helytállóan rámutatott - a felülvizsgálati eljárásban még olyan részletkérdések vitatásának sincs helye, miszerint az egyedi azonosító jel el volt-e helyezve a szélvédő mögött. E - tényállást támadó - részében tehát a felülvizsgálati indítvány kizárt.

A felülvizsgálati indítványnak az I. rendű terhelt bűnösségét vitató része pedig alaptalan.

A katonai tanács a terhelt bűnösségét felbujtóként elkövetett szolgálatban kötelességszegés vétségében állapította meg.

A megállapított tényállás lényege szerint a kérdéses időszakban a ... Határrendészeti Kirendeltség területén az útlevélkezelő észlelte, hogy egy egyedi azonosító jelzés nélküli személygépkocsi érkezik nagy sebességgel a határ felé, majd attól kb. 50 méterre visszafordult ... irányába. Miután az útlevélkezelő a szabálytalanságot rádión jelezte, a jármű felkutatására indult a két gépkocsizó járőrszolgálatot ellátó rendőr törzsőrmester, az ügy II. és III. rendű terheltje. A járműt felkutatva észlelték, hogy a hatósági jelzéssel el nem látott gépjárművet T.1. rendőr főtörzsőrmester vezette és az autóban volt az I. rendű terhelt, ezt a tényt rádión jelentették az ügyeletesnek, azonban anélkül, hogy a gépjármű okmányait ellenőrizték vagy a hatósági jelzés nélkül közlekedő gépjárművet vezető személy ellen feljelentést tettek volna, a helyszínről eltávoztak.

Az I. rendű terhelt a járőröket arra bujtotta fel, hogy az észlelt szabálysértés miatt ne kezdeményezzenek intézkedést, ne tegyenek szabálysértési feljelentést. Ezt oly módon érte el, hogy a járőröknek azt mondta, miszerint: „Ha probléma lesz, mondjátok, hogy én vezettem, mert meg akarom venni az autót és kipróbáltam”, „az autó papírjaival pedig minden rendben van”.

Ezekből a megállapított tényekből következtetett a katonai tanács arra a további tényre, miszerint az I. rendű terhelt a fellépésével és kijelentéseivel rábírta a járőröket, hogy a számukra ilyen esetekre kötelezően előírt rendőri intézkedést ne folytassák le. Ez a megállapított tényekből következtetéssel levont további tény, és - a védő állításával ellentétben - ugyanúgy a tényállás része, mint a járőrök, illetve a szabálysértést elkövető rendőrök cselekményének leírása. A következtetés egyébként megfelel a logika szabályainak is.

Az I. rendű terhelt cselekménye kapcsán a katonai tanács által a tényállás részeként következtetéssel megállapított további tény megfelel a felbujtás fogalmi elemeinek, így a terhelt felbujtóként elkövette az adott bűncselekményt.

A Kúria utal arra is, hogy amennyiben a védő okfejtése helyes lenne, és a következtetéssel megállapított tény nem lenne a tényállás része, sem a 2018. június 30. napjáig hatályos, sem a jelenleg hatályos Be. nem tárgyalná a megalapozatlanság és annak kiküszöbölése körében azt, amikor az elsőfokú bíróság a megállapított tényekből további tényre helytelenül következtetett.

Ez ugyanis mindkét törvény rendszerében olyan megalapozatlansági ok, amely a megállapított tényállás hibáját, hiányosságát jelenti, és a fellebbviteli bíróság által orvosolható.

Ekként a Kúria - a Be. 660. § (1) bekezdése alapján tanácsülésen eljárva - a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és a megtámadott határozatot a Be. 662. § (1) bekezdés a) pontja alapján hatályában fenntartotta.

A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 653. § (1) bekezdésére figyelemmel a 458. § (3) bekezdése, felülvizsgálatát pedig a 650. § (1) bekezdés b) pontja kizárja. Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 652. § (6) bekezdésén alapul azzal, hogy a Kúria - a Be. 656. § (4) bekezdése szerinti feltételek fennállása esetén - az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2018. szeptember 18.

Dr. Mészár Róza s. k. a tanács elnöke, Dr. Soós László s. k. előadó bíró, Dr. Vaskuti András s. k. bíró

A kiadmány hiteléül:

Mátyás Gyöngyi
bírószági ügyintéző